

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Κανονισμός Εκπόνησης Διπλωματικών Εργασιών

Οκτώβριος 2025

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Γενικά.....	3
2. Έναρξη διπλωματικής εργασίας.....	4
3. Διαδικασία παρουσίασης και υποστήριξης διπλωματικής εργασίας.....	5
4. Ζητήματα αξιολόγησης διπλωματικών εργασιών.....	6
5. Ζητήματα δεοντολογίας στην εκπόνηση διπλωματικών εργασιών.....	7
6. Ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων διπλωματικής εργασίας.....	7

1. Γενικά

Η διπλωματική εργασία είναι το μοναδικό έργο του 10ου εξαμήνου και έχει φόρτο 30 ECTS. Η διπλωματική εργασία είναι ατομική ή ομαδική (μέχρι 2 άτομα). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και όταν το δικαιολογεί η συνθετότητα του θέματος μπορεί να εκπονηθεί από τρία (3) άτομα και μετά από έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος. Αποτελεί την διερεύνηση ενός θέματος που ανήκει στην ευρύτερη θεματολογία του προγράμματος σπουδών και των Επιστημονικών Πεδίων του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση σχεδιαστικών εργαλείων και ποικίλων αναπαραστατικών μέσων.

Ως η κορύφωση των αρχιτεκτονικών σπουδών, η διπλωματική εργασία συνδέεται άμεσα με την απόκτηση του ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (Integrated Master) που παρέχει το TAM ΠΘ. Αποτελεί σημαντικό πεδίο ενίσχυσης του διεπιστημονικού χαρακτήρα του προγράμματος σπουδών αλλά και του πειραματισμού με νέες ιδέες και μέσα σχεδιασμού. Ενθαρρύνεται, κατά την εκπόνηση τους, η αξιοποίηση θεωρητικών προσεγγίσεων, στοιχείων τεχνολογικής/κοινωνικής καινοτομίας, και σχεδιαστικών εργαλείων και μέσων που διασταυρώνουν κλίμακες του χώρου. Αναγνωρίζεται, εν τέλει, η συμβολή των διπλωματικών στις ευρύτερες προσπάθειες του Τμήματος να εμφυσήσει στις δεξιότητες των αποφοίτων του την αξία της επιστημονικής εγκυρότητας αλλά και το αίσθημα ευθύνης απέναντι στις σύγχρονες κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Η διπλωματική εργασία πρέπει να αποδεικνύει τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που έχουν αποκτηθεί κατά την διάρκεια των σπουδών στα βασικά γνωστικά πεδία της αρχιτεκτονικής εκπαίδευσης. Έχει ως βασικό στόχο να τεκμηριώσει τις δυνατότητες φοιτητών/τριων να εργαστούν αυτόνομα—είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες—αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις της διερεύνησης ενός θέματος που έχει σύνθετο χαρακτήρα και απαιτεί συνδυασμό ερευνητικών/θεωρητικών όσο και σχεδιαστικών εργαλείων. Συγκεκριμένα, η επιλογή και διαμόρφωση του θέματος, του χρονοδιαγράμματος, των μεθόδων όπως και η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας είναι κατά μεγάλο ποσοστό ευθύνη των φοιτητών/τριων, με τον/την επιβλέποντα-ουσα να αναλαμβάνει ρόλο καθοδήγησης και παρακολούθησης της εξέλιξής της.

Οι φοιτητές/τριες, κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής τους εργασίας, πρέπει να μπορούν να διατυπώσουν ένα ερώτημα σε ένα θεωρητικό πλαίσιο, να θέσουν τις προδιαγραφές και το πρόγραμμα, να οργανώσουν μια σχεδιαστική πρόταση που να απαντάει στο ερώτημα που έχουν θέσει, να διερευνήσουν τις απαιτήσεις υλικότητας και να το εντάξουν σε ένα ορισμένο συγκείμενο, να διαχειριστούν διαφορετικές κλίμακες και τέλος να αποδείξουν ότι κατέχουν τα αναπαραστατικά εργαλεία της παρουσίασης. Το τελικό αποτέλεσμα έχει μια ιδιαίτερη σημασία όχι μόνο στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας αλλά και εκτός ακαδημαϊκού Ιδρύματος αφού αποτελεί το κύριο υλικό εξέτασης των αποφοίτων για την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από το ΤΕΕ.

Αναπόσπαστο μέρος της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, αποτελεί η δημόσια και ανοιχτή παρουσίασή της ενώπιον επιτροπής κριτών και κοινού. Η παρουσίαση έχει το χαρακτήρα υποστήριξης και κρίσης της εργασίας στο σύνολό της.

Για την ομαλή εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, προσφέρονται αναλυτικές οδηγίες για κάθε στάδιο της εκπόνησης όπως και τα διαφορετικά παραδοτέα.

[Οδηγίες Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας.](#)

2. Έναρξη διπλωματικής εργασίας

Η διπλωματική εργασία έχει μεγάλες απαιτήσεις σε φόρτο εργασίας. Ζητούμενο είναι να εκπονείται χωρίς οι φοιτητές/τριες να έχουν άλλες εκπαιδευτικές υποχρεώσεις από προηγούμενα εξάμηνα. Για τη διευκόλυνσή τους, όμως, δίνεται η δυνατότητα να δηλώσουν τη διπλωματική τους εργασία αν χρωστάνε μονό δυο μαθήματα εκτός από μαθήματα αρχιτεκτονικής σύνθεσης.

Η διαδικασία ανάθεσης διπλωματικής εργασίας επαφίεται στον κάθε φοιτητή/τρια (ή φοιτητική ομάδα) και είναι ανοιχτή και ως προς την επιλογή θέματος και την επιλογή επιβλέποντα/ουσας. Κάθε φοιτητής/τρια (ή φοιτητική ομάδα) προτείνει σε ένα μέλος ΔΕΠ να αναλάβει να επιβλέψει τη διπλωματική του-της εργασία. Μέσα από αυτή την συνεννόηση, διαμορφώνεται η αρχική περιγραφή του θέματος της διπλωματικής εργασίας. Σε περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο από τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του θέματος μπορούν δύο μέλη ΔΕΠ ή ένα μέλος ΔΕΠ και ένα μέλος του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) ή ένα μέλος ΔΕΠ και ένας/μία εντεταλμένος/η διδάσκων/ουσα να επιβλέψουν την εργασία, ακόμα και να ζητηθεί και η συνεισφορά εξωτερικής/ού σύμβουλου. Η δήλωση της διπλωματικής εργασίας γίνεται μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας σε καθορισμένες ημερομηνίες στο χειμερινό και εαρινό εξάμηνο και προϋποθέτει την έγκριση του/της επιβλέποντα/ουσας.

Μετά την δήλωση του θέματος η Γραμματεία του Τμήματος εξετάζει τις αιτήσεις ως προς την κάλυψη των τυπικών κριτηρίων (π.χ. αριθμός και τύποι μαθημάτων σε εκκρεμότητα από τον φοιτητή/τρια) ή άλλα κριτήρια που μπορεί να θέσει η Συνέλευση του Τμήματος. Στις περιπτώσεις που δεν πληρούνται τα κριτήρια ενημερώνονται ο φοιτητής/τρια και ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και η δήλωση απορρίπτεται.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής ή η φοιτήτρια επιθυμεί να αλλάξει θέμα ή/και τον/την επιβλέποντα/ουσα που έχει δηλώσει, θα πρέπει να εξασφαλίσει την έγκριση του αρχικού/ής επιβλέποντος/ουσας και να υποβάλει εκ νέου δήλωση προς τη Γραμματεία του Τμήματος. Αιτήσεις για αλλαγή θέματος/επιβλέποντα-ουσας επιτρέπονται και εκτός της περιόδου δηλώσεων.

3. Διαδικασία υποστήριξης διπλωματικής εργασίας

Η παρουσίαση και υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας μπορεί να γίνει μόνο όταν οι φοιτητές/τριες έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Σε περιπτώσεις διπλωματικής εργασίας που εκπονείται από ομάδα φοιτητών/τριων πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς όλα τα μαθήματα τουλάχιστον ένα μέλος της ομάδας.

Αφού ελεγχθούν οι πιο πάνω προϋποθέσεις η Γραμματεία καταρτίζει πρόγραμμα παρουσιάσεων των διπλωματικών εργασιών το οποίο ανακοινώνεται στον ιστότοπο του Τμήματος και περιλαμβάνει τα ονόματα μελών των επιτροπών αξιολόγησης και αιθουσών/χώρων που πραγματοποιούνται οι παρουσιάσεις.

Οι διπλωματικές εργασίες εξετάζονται κατά την διάρκεια των τριών εξεταστικών περιόδων κάθε ακαδημαϊκού έτους, στις ημερομηνίες που αναγράφονται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο στον ιστότοπο του Τμήματος.

Φοιτητής/τρια ή φοιτητική ομάδα έχουν ενημερωθεί από τις ανακοινώσεις της Γραμματείας για την τελευταία εκδοχή του προγράμματος παρουσίασης των διπλωματικών εργασιών και για το χρόνο και τον χώρο υποστήριξης της εργασίας τους. Με ευθύνη τους προσέρχονται έγκαιρα για την τοποθέτηση του υλικού παρουσίασης στους διαθέσιμους χώρους του Τμήματος. Το υλικό αυτό εκτίθεται και παρουσιάζεται με τρόπους που επιλέγουν φοιτητές/τριες αξιοποιώντας τις προσφερόμενες δυνατότητες και εξοπλισμό του Τμήματος και εντός καθορισμένης διάρκειας.

Η διπλωματική εργασία υποστηρίζεται προφορικά, με την αξιοποίηση ποικίλων αναπαραστατικών μέσων—όπως έντυπα σχέδια, προπλάσματα, κατασκευές κλίμακας 1:1, εγκαταστάσεις, ψηφιακά τρισδιάστατα μοντέλα, βίντεο, προβολές, διαδραστικές εφαρμογές, πειραματισμοί υλικών, κ.ά.—με τρόπο που αναδεικνύει τόσο τα διαφορετικά στάδια εκπόνησης όσο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε θέματος, από τη διατύπωση των αρχικών ερωτημάτων έως την παρουσίαση του τελικού σχεδιαστικού αποτελέσματος.

Η εξέταση των διπλωματικών εργασιών γίνεται από 4μελείς επιτροπές αξιολόγησης που αποτελούνται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος οι οποίες ανανεώνονται σε κάθε εξεταστική περίοδο. Οι επιτροπές εξέτασης διπλωματικών εργασιών προκύπτουν με κλήρωση στην αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς. Κάθε επιτροπή παρακολουθεί τις παρουσιάσεις σημαντικού αριθμού διπλωματικών εργασιών (15-20 διπλωματικές) ώστε να υπάρχει δυνατότητα σφαιρικής και συγκριτικής αξιολόγησης και βαθμολόγησης. Κάθε μέλος της επιτροπής καταθέτει ξεχωριστά βαθμό. Να σημειωθεί ότι ο/η επιβλέπων/ουσα της διπλωματικής εργασίας δεν συμμετέχει στην επιτροπή και δεν βαθμολογεί την διπλωματική εργασία. Η διπλωματική εργασία βαθμολογείται με μέσο όρο των βαθμών των τεσσάρων μελών της επιτροπής με βαθμό από 0-10 με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5.

Στις περιπτώσεις που διπλωματική εργασία δεν συγκεντρώνει τον ελάχιστο βαθμό επιτυχίας, ο/η φοιτητής/τρια ή φοιτητική ομάδα πρέπει να προβεί σε βελτιώσεις λαμβάνοντας υπόψη τα προφορικά σχόλια της επιτροπής αξιολόγησης. Με την καθοδήγηση του/της επιβλέποντα/ουσας μπορεί να υποστηρίξει τη Διπλωματική Εργασία σε επόμενη περίοδο εξέτασης.

4. Ζητήματα αξιολόγησης διπλωματικών εργασιών

Για την αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας—από την εκάστοτε επιτροπή αλλά και κάθε μέλος της ξεχωριστά—λαμβάνονται υπόψη διαφορετικοί παράγοντες που συνεκτιμώνται σε συνάρτηση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του θέματος. Ενδεικτικά λαμβάνονται υπόψη:

- **Η πρωτοτυπία της διπλωματικής εργασίας** που αφορά τόσο το ίδιο το θέμα όσο και τους τρόπους με τους οποίους αυτό αναπτύσσεται, εμπλουτίζεται και αναθεωρείται κατά τη διάρκεια της εκπόνησής του. Η αξιολόγηση της πρωτοτυπίας πραγματοποιείται αφενός σε συνάρτηση με το συνολικό επίπεδο των διπλωματικών εργασιών που εκπονούνται στο Τμήμα (δηλ. αν η εργασία εισάγει κάτι νέο ή διαφορετικό) και αφετέρου σε σχέση με τις κατευθύνσεις αιχμής των γνωστικών/επιστημονικών περιοχών με τις οποίες η εργασία συνομιλεί.
- **Η παρουσία συνεπούς και συστηματικής ανάλυσης** των κατά περίπτωση κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών, περιβαλλοντικών ή/και ειδικότερων επιστημονικών και τεχνολογικών προεκτάσεων του θέματος. Οι αναλύσεις αυτές αναμένεται να εκφράζονται κυρίως με οπτικά μέσα—όπως χάρτες, σχέδια, διαγράμματα και άλλες μορφές οπτικοακουστικής αναπαράστασης—τεκμηριώνοντας την επαρκή κατανόηση του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο εντάσσεται μια σχεδιαστική πρόταση, το οποίο ταυτόχρονα την επηρεάζει και μετασχηματίζεται από αυτήν.
- **Η ανάδειξη της διαδικασίας, των μεθόδων και των εργαλείων** που αξιοποιήθηκαν, όπως πρόχειρα σχέδια, προπλάσματα (μακέτες), τεχνικά πειράματα, υπολογισμοί και άλλα συναφή δεδομένα. Στόχος της παρουσίασης δεν είναι μόνο η ανάδειξη του τελικού αποτελέσματος, αλλά και η τεκμηρίωση των ενεργειών που οδήγησαν σε αυτό, φωτίζοντας τις παραδοχές, τα διλήμματα, τις επιλογές και τις κομβικές στιγμές που διαμόρφωσαν την πορεία εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, καθώς και τις ιδιαίτερες διεπιστημονικές απαιτήσεις της.
- **Η συνολική ποιότητα της υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας** τόσο σε επίπεδο προφορικού λόγου, όσο και σε σχέση με τη σχεδιαστική πληρότητα και την ποιοτική διαχείριση μέσων αναπαράστασης όπως και των τελικών παραδοτέων (τεύχος, πινακίδες κλπ.). Επισημαίνεται ότι η παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας οφείλει

υποχρεωτικά να περιλαμβάνει φυσικά προπλάσματα και ευκρινή εκτυπωμένα σχέδια/αναπαραστάσεις σε κατάλληλες κλίμακες και με την απαιτούμενη ποιότητα.

Προϋπόθεση για την καταχώρηση της βαθμολογίας της διπλωματικής εργασίας είναι η έγκαιρη και πλήρης παράδοση συγκεκριμένων παραδοτέων. Πέραν του υλικού που θα χρησιμοποιήσουν κατά την διάρκεια της υποστήριξης της διπλωματικής τους εργασίας, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παραδώσουν στην Γραμματεία παραδοτέα για το αρχείο και ιστότοπο του Τμήματος όπως και στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας όπως αναγράφεται αναλυτικά στις [Οδηγίες Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας](#).

5. Ζητήματα δεοντολογίας στην εκπόνηση διπλωματικών εργασιών

Η διπλωματική εργασία αποτελεί πρωτότυπη έρευνα που εκπονείται σε προπτυχιακό επίπεδο και στη συνέχεια κατατίθεται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του ΠΘ. Σε όλα τα στάδια εκπόνησής και παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας, πρέπει να τηρούνται οι προβλέψεις του Κώδικα Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για την αναγνώριση των πνευματικών δικαιωμάτων άλλων δημιουργών για στοιχεία (δεδομένα, εικόνες κλπ.) που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα όπως και την ορθή διαχείριση προσωπικών δεδομένων όπου απαιτείται (π.χ. ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, πειράματα, κλπ.) Ρητά απαγορεύεται η πνευματική κλοπή (ιδεών, εργασίας, ερευνητικών αποτελεσμάτων) από άλλους δημιουργούς όπως και κάθε μορφή λογοκλοπής σε κείμενα που συνοδεύουν την διπλωματική εργασία. Είναι ρητή υποχρέωση των φοιτητών-τριων που εκπονούν διπλωματική εργασία να αναφέρουν με σαφή τρόπο και σε εμφανές σημείο τις διαφορετικές πηγές από τις οποίες έχουν αντλήσει στοιχεία κάθε μορφής (π.χ. πληροφορία, ιδέα, εικόνα, στατιστικά δεδομένα, κώδικα κλπ.). Η τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας είναι αποκλειστική ευθύνη των φοιτητών/τριων που εκπονούν την έρευνα και είναι εν δυνάμει υπόλογοι/ες σε περιπτώσεις παραβίασης του που όταν διαπιστωθεί μπορεί να επισύρει πειθαρχικά παραπτώματα ακόμα και ανάκληση του τίτλου σπουδών.

6. Ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της διπλωματικής εργασίας

Οι φοιτητές/τριες που έχουν υποστηρίξει με επιτυχία την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας αναγνωρίζονται ως οι μόνοι δημιουργοί της διπλωματικής εργασίας, και έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν ή/και να δημοσιεύσουν μέρος ή το σύνολο των ευρημάτων της έρευνας σε συνέδρια, επιστημονικά περιοδικά, εκθέσεις, βιβλία. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρουσίαση/δημοσίευση αποτελεί η ρητή αναφορά όλων των ονομάτων της φοιτητικής ομάδας, ονόματα και ιδιότητες επιβλεπόντων, και του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών και Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, όπως και ο μήνας/έτος υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας. Απαγορεύεται ρητά η χρήση μέρους ή ολόκληρου της διπλωματικής εργασίας για άλλο σκοπό χωρίς την άδεια των δημιουργών της.

Οι φοιτητές/τριες έχουν την επιλογή να εγκρίνουν (ή όχι) την αξιοποίηση και προσαρμογή μέρους του υλικού που καταθέτουν στο αρχείο του Τμήματος για τη δημιουργία εκθέσεων διπλωματικών εργασιών, αναρτήσεων στον ιστότοπο και σε λογαριασμούς κοινωνικών δικτύων, έντυπες ή ψηφιακές εκδόσεις του Τμήματος.